

## POSTANOWIENIE

Dnia 28 września 2007 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Katarzyna Gonera

w sprawie z powództwa M. P.  
przeciwko Pierwszemu Urzędowi Skarbowemu w T.  
o dopuszczenie do pracy,  
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń  
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 28 września 2007 r.,  
skargi kasacyjnej powódki od wyroku Sądu Okręgowego Sądu Pracy i Ubezpieczeń  
Społecznych w T.  
z dnia 28 grudnia 2006 r.,

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.**

### Uzasadnienie

Sąd Okręgowy w T. – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych wyrokiem z 28 grudnia 2006 r., oddalił apelacje powódek A. P. i M. P. od wyroku Sądu Rejonowego w T. - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z 27 września 2006 r., przeciwko Pierwszemu Urzędowi Skarbowemu w T. o dopuszczenie do pracy.

Pełnomocnik powódki M. P. wniósł skargę kasacyjną od powyższego wyroku, zaskarżając go w części dotyczącej tej powódki.

Jako podstawy skargi kasacyjnej skarżący wskazał naruszenie prawa materialnego, a mianowicie: 1) art. 87 k.c. w związku z art. 88 k.c. i w związku z art. 300 k.p. przez jego błędną wykładnię oraz niezastosowanie i uznanie, że w sprawie nie występują przesłanki wady oświadczenia woli w postaci groźby, a także

pominięcie w wykładni elementu wymuszenia przez pracodawcę złożenia oświadczenia woli przez powódkę, 2) art. 84 i 86 k.c. w związku z art. 88 k.c. i w związku z art. 300 k.p. przez błędną wykładnię oraz niewłaściwe zastosowanie (niezastosowanie) i uznanie, że w sprawie nie występują przesłanki wady oświadczenia woli w postaci błędu i błędu kwalifikowanego i możliwość uchylenia się od ich skutków przez powódkę.

Pełnomocnik powódki wniósł o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania twierdząc, że jest ona oczywiście uzasadniona. Zdaniem pełnomocnika powódki, „wadliwie błędna wykładnia wad oświadczenia woli spowodowała wyeliminowanie możliwości uchylenia się przez powódkę od skutków złożonego przez nią oświadczenia woli”. Według skarżącego, „z uwagi na fakt, że zaskarżone rozstrzygnięcie ewidentnie narusza powyższe przepisy, które są jednoznaczne i nie podlegają ustalonej wykładni, stąd uprawnione staje się twierdzenie, iż niniejsza skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona”.

Ponadto jako okoliczności uzasadniające przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania pełnomocnik powódki wskazał występujące w sprawie istotne zagadnienia prawne dotyczące następujących kwestii:

- czy wobec jednoznacznej regulacji ustawy z dnia 24 sierpnia 2006 r. o służbie cywilnej (Dz.U. Nr 170, poz. 1218 ze zm.) w zakresie rozwiązania stosunku pracy z pracownikiem korpusu służby cywilnej (rozdział 4 ustawy), wyłączona jest możliwość powołania się takiego pracownika na wady oświadczenia woli, w sytuacji złożenia przez niego oświadczenia o rozwiązaniu stosunku pracy za porozumieniem stron, wobec braku po jego stronie znajomości przepisów ustawy;
- czy można uznać za istotny, uprawniający do uchylenia się od skutków oświadczenia woli o rozwiązaniu umowy o pracę, błąd członka korpusu służby cywilnej, polegający na nieświadomości, że warunkiem zwolnienia dyscyplinarnego w przypadku naruszenia przez niego obowiązków służbowych, jest przeprowadzenie postępowania dyscyplinarnego zakończonego orzeczeniem kary dyscyplinarnej wydalenia ze służby, bądź też pozostającego w błędnym przeświadczeniu o uprawnieniach dyrektora urzędu (art. 91 ustawy o służbie cywilnej z dnia 24 sierpnia 2006 r.), jako bezpośrednio wpływających na orzeczenie kary dyscyplinarnej;

- czy po stronie pracodawcy wobec członka służby cywilnej istnieje obowiązek zaznajomienia pracownika z regulacją ustawy o służbie cywilnej, podobnie jak w przypadku pracowników podlegających bezpośrednio regulacji przepisów Kodeksu pracy, czy też wprowadza się domniemanie znajomości przepisów ustawy o służbie cywilnej przez członka korpusu służby cywilnej.

Pełnomocnik skarżącej zwrócił uwagę, że powyższe zagadnienia nie były przedmiotem rozważań Sądu Najwyższego. Jednocześnie podniósł, że od odpowiedzi na powyższe pytania zależeć będzie możliwość rozważania zaistnienia wad oświadczeń woli członka korpusu służby cywilnej, który nie miał wiedzy, iż warunkiem zwolnienia dyscyplinarnego w przypadku naruszenia przez niego obowiązków służbowych jest przeprowadzenie postępowania dyscyplinarnego zakończonego orzeczeniem wydalenia ze służby. Przyjęcie bowiem domniemania znajomości regulacji ustawy o służbie cywilnej po stronie członka służby cywilnej wyklucza możliwość powołania się przez niego na jakąkolwiek z wad oświadczeń woli w sytuacji, gdy okoliczności sprawy sugerują nawet ich zaistnienie.

Pełnomocnik powódki wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w części jej dotyczącej i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu do ponownego rozpoznania, względnie uchylenie także wyroku Sądu pierwszej instancji i przekazanie sprawy temu Sądowi do rozpoznania, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku w zaskarżonej części i orzeczenie zgodnie z żądaniem powódki, czyli o zmianę wyroku Sądu Rejonowego poprzez dopuszczenie powódki do pracy na dotychczas zajmowane stanowisko starszego inspektora w Pierwszym Urzędzie Skarbowym w T.

Sąd Najwyższy zważył co następuje:

Skarga kasacyjna nie kwalifikuje się do przyjęcia jej do merytorycznego rozpoznania.

Istotą wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i jego uzasadnienia (art. 398<sup>4</sup> § 1 pkt 3 k.p.c.) jest wykazanie przez skarżącego okoliczności, które podlegają badaniu przez Sąd Najwyższy podczas tzw. przedsądu, czyli wstępnego badania sprawy, mającego na celu stwierdzenie

występowania jednej z przesłanek skargi wymienionych w art. 398<sup>9</sup> § 1 k.p.c., a mianowicie: 1) występowania istotnego zagadnienia prawnego, 2) potrzeby wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, 3) nieważności postępowania albo 4) oczywistej zasadności skargi.

Nie spełnia obowiązku określonego w art. 398<sup>4</sup> § 1 pkt 3 k.p.c. powołanie się przez skarżącego na jakiegokolwiek względy, które w jego ocenie uzasadniają przyjęcie skargi do rozpoznania. Argumentacja prawna uzasadniająca taki wniosek powinna nawiązywać do wymienionych w art. 398<sup>9</sup> § 1 k.p.c. przesłanek przedsądu (por. postanowienia Sądu Najwyższego z 11 kwietnia 2006 r., II CSK 65/06, LEX nr 189753 oraz z 20 października 2005 r., II CZ 89/05, OSNC z 2006 r. nr 7-8, poz. 135). Cel wymagania przewidzianego w art. 398<sup>4</sup> § 1 pkt 3 k.p.c. może być osiągnięty jedynie przez powołanie i uzasadnienie istnienia takich przesłanek, które będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania. Celu takiego spełnić nie może powołanie przez stronę innych, dowolnych, okoliczności, niemających bezpośredniego odniesienia do przesłanek wymienionych w art. 398<sup>9</sup> § 1 k.p.c., będą bowiem one prawnie obojętne dla tej oceny (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 9 lutego 2006 r., IV CSK 185/05, LEX nr 192048).

Pełnomocnik powódki stwierdził, między innymi, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Jeżeli podstawą wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest twierdzenie skarżącego, że skarga jest oczywiście uzasadniona, to o prawdziwości tego wniosku może przekonać zawarty w jego uzasadnieniu wywód prawny, wyjaśniający na czym ta „oczywistość” polega, oraz argumenty natury prawnej wykazujące, że rzeczywiście skarga jest oczywiście uzasadniona. Wywód zawarty w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie do rozpoznania skargi kasacyjnej wniesionej w niniejszej sprawie nie zawiera jednak argumentów wystarczających do stwierdzenia oczywistości skargi, zwłaszcza biorąc pod uwagę, że rozpoznanie skargi kasacyjnej następuje tylko z przyczyn kwalifikowanych, gdyż tylko one decydują o wyniku „predsądu”. O ile więc dla uwzględnienia skargi kasacyjnej wystarczy stwierdzenie usprawiedliwionej podstawy, np. przez wykazanie, że zaskarżone orzeczenie narusza prawo materialne i formalne w

sposób określony w art. 398<sup>3</sup> §1 pkt 1 i 2 k.p.c., o tyle dla jej przyjęcia do rozpoznania konieczne jest wykazanie kwalifikowanej postaci tego naruszenia polegającej na jego oczywistości, widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC z 2004 r. nr 3, poz. 349). Brak jest podstaw do uznania, że uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej powódki do rozpoznania zawiera w tym znaczeniu wystarczającą argumentację twierdzenia, iż jest ona oczywiście uzasadniona. Do takiego wniosku nie może bowiem doprowadzić powołanie się przez skarżącą na „wadliwie błędną wykładnię wad oświadczenia woli, która spowodowała wyeliminowanie możliwości uchylenia się przez powódkę od skutków złożonego przez nią oświadczenia woli” oraz twierdzenie o „ewidentnym naruszeniu przepisów, które są jednoznaczne i nie podlegają ustalonej wykładni”.

W rozpoznawanej sprawie Sądy ustaliły - a ustalony stan faktyczny nie został w skardze kasacyjnej skutecznie zakwestionowany – że po ujawnieniu przez powódkę tajemnicy skarbowej, do której zachowania była zobowiązana jako urzędnik urzędu skarbowego, powódkę poinformowano, iż zostanie wobec niej (zgodnie z prawem) wszczęte postępowanie dyscyplinarne, chyba że wybierze możliwość rozwiązania stosunku pracy za porozumieniem stron, na co powódka przystała, chcąc w ten sposób uniknąć postępowania dyscyplinarnego, które w przypadku prawdopodobnego niekorzystnego dla niej rozstrzygnięcia mogłoby utrudnić możliwość podjęcia zatrudnienia u innego pracodawcy. Powódka świadomie i dobrowolnie wybrała najbardziej neutralne i najkorzystniejsze dla niej rozwiązanie dotyczące sposobu ustania stosunku pracy z pozwanym. Pracodawca nie zastosował wobec niej żadnych gróźb ani nie wprowadził jej w błąd co do jej sytuacji prawnej. Przy takich ustaleniach faktycznych nie sposób przyjąć - bez dokonania szczegółowej analizy prawnej - że *prima facie* zaskarżony wyrok jest oczywiście naruszający prawo materialne a wniesiona skarga kasacyjna oczywiście uzasadniona.

Ponadto jako okoliczność uzasadniającą przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania pełnomocnik powódki przedstawił występujące w sprawie trzy „istotne zagadnienia prawne”.

W ocenie Sądu Najwyższego żadne z tych zagadnień (przytoczonych na wstępie) nie może być uznane za istotne zagadnienie prawne w rozumieniu art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 1 k.p.c. Zagadnienie prawne, o które chodzi w tym przepisie, to zagadnienie, które nie tylko wiąże się z określonym przepisem prawnym (określonymi przepisami prawnymi) lub ogólniej uregulowaniem prawnym, lecz którego wyjaśnienie ma także znaczenie dla rozstrzygnięcia rozpoznawanej sprawy oraz innych podobnych spraw. Istotność zaś zagadnienia prawnego polega na tym, że w danej sprawie występuje problem prawny mający znaczenie dla rozwoju wykładni prawa lub znaczenie precedensowe dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw. Przedstawienie okoliczności uzasadniających rozpoznanie skargi kasacyjnej ze względu na występujące w sprawie istotne zagadnienie prawne polega na sformułowaniu tego zagadnienia i wskazaniu argumentów prawnych, które prowadzą do rozbieżnych ocen prawnych, w tym także na sformułowaniu własnego stanowiska przez skarżącego (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002 nr 1, poz. 11). Ponadto, co jest istotne w rozpoznawanej sprawie, nie stanowi okoliczności uzasadniającej rozpoznanie skargi kasacyjnej potrzeba wykładni przepisów, których naruszenie nie zostało wskazane jako podstawa skargi (por. pogląd Sądu Najwyższego, wyrażony w postanowieniu z 4 września 2002 r., I PKN 682/01, OSNAPiUS z 2002 r. nr 24 – wkładka poz. 5, który należy podzielić). Nie stanowi okoliczności uzasadniającej rozpoznanie skargi kasacyjnej potrzeba wyjaśnienia jakiegoś zagadnienia prawnego, jeżeli zagadnienie to nie ma powiązania z podstawami skargi kasacyjnej (a ściślej – z przepisami wskazanymi jako naruszone w ramach podstaw skargi kasacyjnej). Jeżeli wnoszący skargę kasacyjną powołuje się na potrzebę wykładni określonych przepisów prawnych, to potrzeba taka musi odnosić się przynajmniej do jednej z przytoczonych podstaw kasacyjnych (por. wyrok Sądu Najwyższego z 15 kwietnia 2002 r., II UKN 256/01, Prok. i Prawo 2002/10/44). Wynika z tego, że Sąd Najwyższy może odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania m.in. wówczas, gdy skonstruowane przez skarżącego zagadnienie prawne nie ma powiązania z podstawami skargi. Sąd Najwyższy rozpoznaje bowiem sprawę w granicach skargi kasacyjnej, które wyznaczają - między innymi – podstawy skargi, a w ich ramach zarzuty naruszenia konkretnych przepisów prawa.

Powyższych warunków nie spełniają zagadnienia sformułowane przez stronę skarżącą odnoszące się do przepisów ustawy z dnia 24 sierpnia 2006 r. o służbie cywilnej (Dz.U. Nr 170, poz. 1218 ze zm.), podczas gdy skarga kasacyjna oparta została na podstawie naruszenia przepisów Kodeksu cywilnego, tj. art. 84, art. 86, art. 87 i art. 88 k.c. w zw. z art. 300 k.p.

Z powołanych względów Sąd Najwyższy uznał, że w sprawie nie występuje żadna z okoliczności wskazanych w art. 398<sup>9</sup> § 1 k.p.c., co doprowadziło do odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania na podstawie art. 398<sup>9</sup> § 2 k.p.c.